

تاجیکستان

دیار آشنا

دکتر علی رمضانی پاچی

www.ketab.ir

نشر و صافش

قاجیکستان دیوار آشنا

قیمت: ۵۵۰۰ تومان

فهرست

۹.....	پیش‌گفتار به سیریلیک
۱۱.....	پیش‌گفتار
۱۳.....	اطلاعات عمومی
۱۳.....	موقعیت جغرافیایی
۱۳.....	آب و هوا
۱۴.....	یخچال‌ها
۱۴.....	سدها و آب‌بندان‌ها
۱۴.....	رودخانه‌ها (دریاها)
۱۵.....	آب‌های شفابخش (آب‌های معدنی)
۱۵.....	گیاهان
۱۶.....	حیوانات
۱۶.....	معادن (ثروت‌های طبیعی)
۱۷.....	تاریخ
۱۸.....	استان خودمختار بدخشان
۱۹.....	استان سغد
۱۹.....	استان ختلان
۲۱.....	پامیر
۲۵.....	ناحیه‌های تابع جمهوری
۲۶.....	شهر دوشنبه
۲۷.....	مقامات جمهوری تاجیکستان
۲۷.....	مجلس ملی
۲۸.....	ریاست جمهور
۲۸.....	پرچم ریاست جمهور
۲۹.....	نشان ریاست جمهور
۳۰.....	مقامات وابسته به رئیس جمهوری
۳۰.....	هیئت دولت
۳۰.....	وزارت‌خانه‌های
۳۰.....	کمیته‌های دولتی
۳۰.....	اداره‌های وابسته به حکومت
۳۱.....	قانون اساسی
۳۱.....	پرچم دولتی
۳۱.....	نشان دولتی

۳۱	رهبران
۳۳	تاجیکستان و جهان
۳۳	عضویت در نهادهای بین‌المللی
۳۴	روی دادهای مهم تاریخی
۳۶	جشن‌های مهم
۳۶	روزهای مهم
۳۹	سرود ملی
۴۰	زنان
۴۱	قهرمانان
۴۱	عنوان‌های افتخار، جایزه‌های دولتی و دیگر جایزه‌ها
۴۳	جمعیت
۴۴	دین
۴۴	حزب‌ها
۴۴	اقتصاد
۴۵	صنایع
۴۵	کشاورزی
۴۶	صادرات و واردات
۴۷	علم و هنر
۴۷	مؤسسات عالی تخصصی شهر دوشنبه
۴۸	دانشگاه ملی
۴۹	دانشگاه دولتی آموزگاری (تربیت معلم)
۴۹	دانشگاه تکنیکی عاصمی
۵۰	دانشگاه دولتی پزشکی ابوعلی سینا
۵۱	دانشگاه اسلاو روسیه و تاجیکستان
۵۱	دانشگاه کشاورزی
۵۲	دانشکده مالیات و حقوق
۵۲	دانشگاه دولتی تجارت
۵۳	دانشگاه تکنولوژی
۵۳	دانشکده صاحبکاری (کارفرمایی) و سرویس
۵۴	دانشکده دولتی زبان‌ها
۵۴	دانشکده نقلیات
۵۴	دانشگاه بین‌المللی علوم انسانی
۵۵	دانشکده دولتی هنرهای زیبا به نام ترسون زاده
۵۵	هنرستان عالی موسیقی
۵۵	دانشکده تربیت بدنی
۵۵	مدارس عالی تخصصی در استان سغد

۵۶.....	دانشگاه دولتی حقوق، تجارت و سیاست
۵۶.....	دانشگاه پنجکینت
۵۷.....	دانشکده معادن و متالوژی (چکالوف)
۵۷.....	شعبه دانشگاه تکنولوژی (خجند)
۵۷.....	شعبه دانشگاه تکنیکی عاصمی (خجند)
۵۸.....	مجتمع واحد آموزشی دانشگاه دولتی (خجند)
۵۸.....	مدارس عالی تخصصی در استان ختلان
۵۸.....	دانشگاه دولتی ناصر خسرو (قرغان تپه)
۵۹.....	دانشگاه دولتی شهر کولاب
۵۹.....	دانشکده انرژی تاجیکستان
۶۰.....	مدرسه تحصیلات عالی ولایت بدخشان
۶۰.....	دانشگاه دولتی شهر خاروغ
۶۰.....	بهداشت
۶۱.....	ادبیات
۶۴.....	مطبوعات
۶۵.....	رادیو و تلویزیون
۶۶.....	سینما
۶۷.....	تئاتر
۶۹.....	نقاشی
۶۹.....	کتابخانه‌ها
۷۰.....	آثار خانه‌ها (موزه‌ها)
۷۰.....	انتشارات
۷۱.....	اتحادیه‌های فرهنگی
۷۱.....	ورزش
۷۲.....	گردشگری
۷۳.....	آثار تاریخی - فرهنگی
۷۳.....	شهرها و شهرک‌های باستانی
۷۸.....	قلعه‌ها
۸۴.....	مناره‌ها
۸۶.....	مدرسه‌ها
۸۸.....	مسجدها
۹۶.....	زیارتگاه‌ها
۹۶.....	مقبره‌ها
۱۰۴.....	مزارها
۱۰۷.....	مکان‌های دیدنی شهر دوشنبه
۱۰۹.....	بازارهای شهر دوشنبه

۱۱۰.....	پول تاجیکستان
۱۱۱.....	زبان، فرهنگ و آداب و رسوم
۱۱۱.....	خط تاجیکی
۱۱۶.....	ضرب المثل‌ها
۱۱۸.....	اصطلاحات
۱۲۱.....	آداب و رسوم
۱۲۲.....	آداب خاک‌سپاری
۱۲۴.....	آداب عروسی
۱۲۶.....	مراسم تولد اولین فرزند
۱۲۶.....	موسیقی تاجیک
۱۲۷.....	شش مقام
۱۳۰.....	نکاتی برای اقامت در شهر دوشنبه
۱۳۱.....	مقررات سفر به تاجیکستان
۱۳۳.....	روابط دوجانبه ایران با تاجیکستان
۱۳۶.....	ارزش‌یابی مدارک تحصیلی
۱۳۷.....	انجمن اسلامی دانشجویان ایرانی مقیم تاجیکستان
۱۳۷.....	مراکز آموزش عالی
۱۳۸.....	نظام آموزشی
۱۴۳.....	دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی مورد تایید وزارت علوم
۱۵۲.....	مدارک مورد نیاز ثبت نام دوره دکتری
۱۵۳.....	مدارک مورد نیاز برای دریافت تاییدیه وک
۱۵۳.....	چگونگی گرفتن شهادت نامه
۱۵۴.....	چگونگی ثبت نام
۱۵۵.....	چگونگی برگزاری امتحانات
۱۵۶.....	چگونگی نوشتن رساله دکتری
۱۵۶.....	چگونگی دفاع
۱۵۹.....	فهرست منابع
۱۶۱.....	عکس‌ها

Пешгуфтор

Аносири пайванддиъандаи миллатъо ва ақвом бисёранд, аз моъимтарини он забон ва нажод аст. Сокинони Хуросони бузурги гузашта (намзабон ва намнажодон), имрӯз дар чанд кишвар, аз ҷумла Тољикистон зиндагӣ мекунанд. Наммонандии бисёре байни сокинони Хуросони бузург, эронӣён ва тољикон, вуљуд дорад, ки албатта бар касе пӯшида нест. Мардуми ин ду сарзамин меросдори забони форсӣ настанд, оӣинӣҳои мазнабӣ, одоб ва русуми мардумӣ, хулқу хуӣ илтимой, суннатҳои зиндагии хонаводагӣ ва бисёре аз масоили фарнагии байни онон наммонандӣ вуљуд дорад. Бо вуљуди марзҳои сиёсӣ ва ҷуғрофӣӣ мардуми Эрон ва Тољикистон аз якдигар бегона нестанд ва ин нуктаро нар сафаркарда ба Тољикистон ба осонӣ дармеёбад.

Китоби ӯзир малмуае дар бораи Тољикистон аст ва барои касоне, ки ба ин кишвар сафар мекунанд, ба вижа довталабони таъсил дар он диёр роҷушо хонад буд.

Бар худ фарз медорам дар гирдовариӣ ин малмуа аз занамоти коркунони Сафорати Љумнурии Исломиӣ Эрон дар Тољикистон, ба вижа сафири муътарам ланоби оқидоктор Алиасғари Шеърдӯст ва масъулини кунсулгарӣ ба вижа оқои Аббос Нурмунамадӣ ва оқои

Тоњирї, анљумани исломии донишљўёни эронии муќими Тољикистон, раиси ин анљуман љаноби оќои Њиммат Муњаммаднажд ва аз устодони тољик доктор Абдулќањор Расулиён, доктор Абдулќањор Саидов, доктор Њамза Камол, доктор Њоким Каландаров, доктор Шамсиддин Муњаммадиев, доктор Алї Муњаммадии Хуросонї, доктор Анзурат Маликова (дар шањри Душанбе) ва доктор Нуралї Нурзод ва доктор Матлубаи Хуљандї (дар шањри Хуљанд) ва оќоён доктор Диловар Бузургниё, доктор Њамиди Тавассулї, доктор Исмоил Гурљї (фориѓуттањсилони донишгоњои Тољикистон) ва низ аз Саид Муњаммади Рукнї саркорхоним Аъзам Хуршедї ва Халича Номдор камоли ташаккур ва ќадрдониро дорам. Зимнан аз доктор Зайналобиддини Даргоњї ба хоѓири ёдоварињои нукотї барои такмили матлаб сипосгузорам.

بوی جوی مولیان آید همی
بیاد یار مهربان آید همی (رودکی)

پیش‌گفتار

عناصر پیوند دهنده‌ی ملت‌ها و اقوام بسیاریند، از مهم‌ترین آن‌ها زبان و نژاد است. ساکنان خراسان بزرگ گذشته (هم‌زبان و هم‌نژاد)، امروز در چند کشور از جمله تاجیکستان زندگی می‌کنند. همانندی بسیاری بین ساکنان خراسان بزرگ، ایرانیان و تاجیکان وجود دارد که البته بر کسی پوشیده نیست. مردم این دو سرزمین (و نیز افغانستان) میراث‌دار زبان فارسی هستند، آیین‌های مذهبی، آداب و رسوم مردمی، خلق و خوی اجتماعی، سنت‌های زندگی خانوادگی و بسیاری از مسائل فرهنگی بین آنان همانندی وجود دارد. با وجود مرزهای سیاسی و جغرافیایی، مردم ایران و تاجیکستان از یکدیگر بیگانه نیستند و این نکته را هر سفر کرده به این دو سرزمین به آسانی درمی‌یابد.

کتاب حاضر مجموعه‌ای درباره تاجیکستان است و برای کسانی که به این کشور سفر می‌کنند به ویژه داوطلبان تحصیل در آن دیار راه‌گشا خواهد بود.

بر خود لازم می‌دانم که در شکل‌گیری این مجموعه از زحمات کارکنان سفارت جمهوری اسلامی ایران در تاجیکستان به ویژه سفیر

محترم جناب آقای دکتر علی اصغر شعر دوست و کنسول‌گری به ویژه آقایان عباس نورمحمدی و آقای طاهری، انجمن اسلامی دانشجویان ایرانی مقیم تاجیکستان، رئیس این انجمن جناب آقای همت محمدنژاد و از استادان تاجیک دکتر عبدالقهار رسولیان، دکتر عبدالقهار سیداف، دکتر حمزه کمال، دکتر حاکم قلندر، دکتر شمس‌الدین محمدی، دکتر انظورت ملکزاد و دکتر نورعلی نورزاد و دکتر مطلوبه خجندی (در شهرهای دوشنبه و خجند) و آقایان دکتر دلاور بزرگ‌نیا، دکتر حمید توسلی، اسماعیل گرجی (فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌های تاجیکستان) و نیز از سید محمد رکنی و سرکار خانم اعظم خورشیدی و خدیجه نامدار کمال تشکر و قدردانی را داشته باشم. ضمناً از دکتر زین‌العابدین درگاهی به خاطر یادآوری‌های ارزنده برای تکمیل مطالب سپاس‌گزارم.